

Toekomst top zeker, rest blijft lastig

INTRO: De prijsverschillen tussen de vlees kwaliteiten zijn groter geworden. Ondanks verdere verschuivingen in de afzet wordt niet verwacht dat de prijsverschillen verder zullen toenemen.

RUBRIEK: Thema: Vleeskwaliteit: Afzet topdieren blijft op peil; andere kwaliteiten moeizaam

AUTEUR: Anne-Marie van der Linde

TEKST:

Het verschil tussen de topkwaliteit, middensegment en het onder eind is bij koeien en stieren de laatste 2 jaar wat groter geworden (zie grafieken). De prijsverschuivingen zijn een logisch gevolg van de verschuivingen in de afzet van vleesvee. Tot enkele jaren geleden werden de meeste vleesrassen via kleine slachterijen en grossiers afgezet. Die slachterijen en zelf slachtende slaggers zijn in rap tempo verdwenen door de strenger geworden regelgeving. Hierdoor neemt het aandeel topkwaliteit bij de grote slachterijen toe (zie kader op rechterpagina).

Topsegment prijsvast en vastgelegd

De verschuivingen in de afzetmarkt houden het topsegment (S en E) prijsvast. Afhankelijk van vraag en aanbod schommelen de prijzen wel, maar het niveau blijft hoog. Dit komt vooral omdat de meeste topdieren vast liggen in integraties en projecten. De afnemers van deze projecten zijn veelal de topslaggers als de Keurslager en een kleinere supermarktketen als Dekamarkt. Deze slaggers vragen een hoge kwaliteit vlees. Hierdoor komen dieren van U-kwaliteit nauwelijks in beeld, hooguit U+ als er niet voldoende E-dieren te krijgen zijn.

Afzet middensegment moeilijk

Voor koeien en stieren met een kwaliteit van U0 en lager, is de afzet niet zo makkelijk. Op de binnenlandse markt is de vraag, buiten een vast afzetkanaal, beperkt. Deze dieren worden veelal gekocht door prijsskopende slaggers en vleesgrossiers. Alleen wordt die groep kopers steeds kleiner. Door het kleinere aanbod van koeien en stieren zijn de prijzen wat opgelopen. De prijsskoper importeert goedkopere karkassen uit Ierland en Zuid-Amerika. De lage dollarkoers speelt hier een grote rol in. R-kwaliteit en minder is helemaal een moeilijk verhaal. Dit zijn veelal kruislingen of melkrassen. Afzet van stieren in Nederland is bijna onmogelijk. De karkassen gaan naar andere EU-landen of Rusland.

Weinig toekomstige verschuivingen

De marktverschuivingen van de laatste jaren stabiliseren zich langzaam maar zeker. Het topsegment blijft aan de prijs omdat er minder aanbod wordt verwacht. De export naar België heeft een positief effect, maar op langere termijn is waakzaamheid geboden. Er blijft veel vraag naar Nederlandse stieren voor het Meritas-project van supermarktketen Delhaize. Die vraag kan de prijzen voor Nederlandse afnemers te hoog houden. De Belgen betalen E5 voor Nederlandse stieren; in Nederland wordt z4 tot E4,50 betaald. De import van goedkoop rundvlees blijft de afzet van het middensegment dwarszitten, maar er worden geen structureel lagere prijzen verwacht. Grossiers en slaggers die Nederlands vlees willen verkopen blijven dat doen, maar de prijsskoper stapt steeds makkelijker over. Het uitgangsmateriaal van magere koeien en stieren en starters wordt wel een probleem. Er zijn al weinig dieren beschikbaar en de prijzen rijzen de pan uit, maar na 2004 wordt het voor de mester nog moeilijker. Nu zijn er nog premies, maar na loskoppeling zijn er, zoals het nu lijkt, niet eens dieren nodig om toeslag te beuren. Hierdoor daalt het aanbod verder met als risico voor de mester (en de mazzel voor de fokker) dat de prijs verder stijgt.

Kader bij artikel:

Meer S- en E-kwaliteitsdieren bij grote slachterijen

In 10 jaar is er een duidelijke verschuiving in de classificatie van slachtvee te zien. De cijfers van het Productschap Vee en Vlees zijn gebaseerd op slachterijen met minstens 20.000 slachtingen per jaar. Het grootste deel van de vleesrassen wordt via de kleinere slachterijen en zelf slachtende slaggers afgezet. Toch is aandeel S- en E- geclassificeerde dieren bij koeien én stieren licht toegenomen, terwijl het aandeel U- en R- dieren flink afnam. De groei van het luxesegment komt door een daling van het aantal kleine slachterijen en zelf slachtende slaggers door de strengere regelgeving.

De groei in de rosékalverhouderij heeft de stijging van het aandeel O- en P-stieren veroorzaakt. In 2003 werden 225.000 rosés geslacht, 25 % meer dan in 2002. En dat terwijl het aantal geslachte stieren met 17 % is gedaald tot 82.000. Een deel van de rosés telt in de classificatie mee voor stieren, omdat enkele slachterijen naast volwassen runderen ook rosés slachten. Deze verdwijnen deels in de roodvleesafzet. Ook worden kalveren, zwaarder dan 200 kilo, volgens het Seurop-systeem geclassificeerd.

Bijschrift figuren:

Betere koeien worden vooral aan kleine slachterijen en zelfslachtende slaggers verkocht.

Meer rosés en het verdwijnen van kleine slachters leveren grote verschuivingen op.

In 1993 werden er nauwelijks (2%) topkoeien bij grotere slachterijen geslacht.

Door de kleine slachterijen werden er in 1993 nauwelijks luxe stieren geclassificeerd.

De ontkoppeling van de premies kan er de oorzaak van zijn dat het aanbod van magere koeien afneemt. De vleesafzet accepteert nog maar weinig stijging van de slachtprijzen.

Het aanbod van stieren is de laatste tijd zo klein geworden dat er weinig meer van de prijs af kan. Een hogere prijs wordt door de afnemers tegengehouden.